

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25.04.2024)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №7/ 11.04.2024)

Декан:

(Доц. д-р Денка Златева)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В АГРОБИЗНЕСА“

ЗА СПЕЦ: „Аграрна икономика“; ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	168

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Таня Георгиева)

2.
(гл. ас. д-р Дамян Кирчев)

Ръководител катедра:
„Аграрна икономика“ (проф. д-р Теодорина Турлакова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Управление на риска в агробизнеса” има за цел да даде знания по теоретичните и практически аспекти на процеса на управление на риска в организациите, които оперират в сферата на аграрния бизнес. Подбраните тематични единици предоставят възможност да се усвоят познания в следните основни направления:

- разбиране на същностните характеристики на риска и на управлението на риска;
- познаване на основните етапи на процеса на управление на риска;
- познаване на основни теории, принципи и модели, свързани с изучаване на връзката „склонност към риск – управление на риска”.

Дисциплината дава възможност студентите да придобият умения за:

- прилагане на различни подходи и методи за измерване на риска;
- оценка на рисковия профил на организацията;
- избор на реакция във връзка със съществуващ риск.

Изучаването на дисциплината изисква познания, придобити в процеса на обучение по дисциплините „Инвестиционен мениджмънт“, „Маркетингови проучвания“, „Управление на проекти“. Изучаването на дисциплината предоставя база, което е от полза при изучаването на други дисциплини, предвидени в учебния план, в т. ч. „Селски туризъм“, „Социален капитал и социални мрежи в агробизнеса“ и др.

Дисциплината развива **математическа компетентност** като подобрява потенциала на студентите да разсъждават, да задават въпроси и да формулират заключения относно предполагаеми източници на риск. Чрез организиране на данни с помощта на софтуер като Excel, обучаващите се правят информацията по-лесна за възприемане и интерпретиране. В добавка, някои от заданията изискват креативно използване на презентационен софтуер, като по тези начини се развива **цифровата им компетентност**. **Предприемаческата компетентност** на студентите се развива като се допринася за способностите им да вземат решения в съответствие с идентифицираните на база на диагностичен анализ благоприятни възможности и рискове пред бизнеса.

Курсът стимулира придобиването по-широкопрофилна подготовка с хибриден характер, включваща познания от други професионални направления (математика, растениевъдство, животновъдство и др.), съобразно възприетата Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2021-2030 и целите на ИУ-Варна приети с мандатната програма. Това позволява по-висока степен на интердисциплинарност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Тема 1. Предмет, задачи и съдържание на дисциплината „Управление на риска”	
1.1.	Предмет и задачи на дисциплината
1.2.	Обхват на дисциплината
Тема 2. Същност на риска и управлението на риска	
2.1.	Същност на риска

2.2.	Същност на управлението на риска
Тема 3. Рискова верига	
3.1.	Същност на рисковата верига.
3.2.	Източник на риск
3.3.	Експониране на риск
3.4.	Рискови резултати
Тема 4. Склонност към риск	
4.1.	Връзката „склонност към риск – управление на риска”
4.2.	Методи за измерване на склонността към риск в агробизнеса
Тема 5. Класификация на риска	
5.1.	Чист риск – същност и видове
5.2.	Спекулативен риск – същност и видове
5.3.	Статичен риск – същност и видове
5.4.	Динамичен риск – същност и видове
5.5.	Общ риск – същност и видове
5.6.	Частен риск – същности видове
Тема 6. Идентифициране на рисковете	
6.1.	Техники за идентифициране на рисковете
6.2.	Оценка на риска според вероятността да се случи и тежестта на ефекта
Тема 7. Измерване на риска	
7.1.	Същност на измерването на риска
7.2.	Подходи за измерване на риска
Тема 8. Оценка на рисковия профил	
8.1.	Оценка на заплахата
8.2.	Оценка на видимостта
8.3.	Оценка на уязвимостта
8.4.	Оценка на последствията
Тема 9. Подходи за управление на рисковете.	
9.1.	Избягване на риска
9.2.	Трансфериране на риска
9.3.	Омекотяване на риска
9.4.	Приемане на риска
Тема 10. Специфики на управлението на риска в агробизнеса	
10.1.	Причини за спецификите на управлението на риска в агробизнеса
10.2.	Методи и инструменти за управление на риска в агробизнеса

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници; хипервръзки;
- учебни дейности – провеждане на електронно базирани учебни занятия чрез използването на софтуер за видеоконферентна връзка по предварително обявено разписание, както и синхронна и асинхронна комуникация с преподавателите, полагане на тестове, подготовка на курсови работи, проекти, изпълнение на задания, обсъждане на теми във форуми и други.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казус	1	38
1.2.	Тест	1	40
1.3.	Реферат	1	40
Общо за семестриален контрол:		3	118
2.	Сесиен (краен) контрол		
		1	50
	Общо за сесиен контрол:	1	50
	Общо за всички форми на контрол:	4	1680

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Управление на риска в аробизнеса“ качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Baron, D.P. (2000), "Price uncertainty, utility, and industry equilibrium in pure competition", International Economic Review 11:463-480.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

2. Barrett, C.B. (2006), "On price risk and the inverse farm size-productivity relationship", Journal of Development Economics 51:193-215.
3. Chavas, J.-E, and M.T. Holt (2006), "Economic behaviour under uncertainty: A joint analysis of risk preferences and technology", Review of Economics and Statistics 78:329-335.
4. Chavas, J.-E, and R. Pope (2007), "Price uncertainty and competitive firm behaviour: Testable hypotheses from expected utility maximization", Journal of Economics and Business 37:223-235.
5. Eeckhoudt, L., and R Hansen (2002), "Mean-preserving changes in risk with tail-dominance", Theory and Decision 33:23-39.
6. Ehrlich, I., and G. Becker (2007), "Market insurance, self-insurance, and self-protection", Journal of Political Economy 80:623-648.
7. Anderson, J.R., J.L. Dillon and B. Hardaker . Agricultural Decision Analysis (Iowa State University, 2007 Press, Ames, IA).
8. Michel Crouhy, Dan Galai, Robert Mark. Risk management, McGraw-Hill Professional, 2000